

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

ANULŪ XLVIII.

ANUNCIURILE:

Pe unŷ anŷ 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

O seriă garmondŷ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

România și străinătate:

Pe anŷ 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

Sorisorii nefranate nu se primescŷ. — Manuscripte nu se retrămitŷ.

Nr. 194.

Duminică 1 (13) Septemvrie.

1885.

Brașovŷ, 31 Augustŷ (12 Sept.) 1885.

Unulŷ din diarele maghiare pestane propunea din incidentulŷ proclamației cunoscute să se introducă pentru Ardélŷ statariulŷ, căci toți preoții români s'ar fi conjuratŷ în contra statului. Se vede că autoritățile administrative și judecătorești din județulŷ Alba-Iuliei cetindŷ articolulŷ amintitei foi, nici n'au așteptatŷ să le viă mai ântăiu înalta poruncă dela Peșta, ci au și introdusŷ de faptŷ statariulŷ prigonindŷ pe Români cu carte și mai alesŷ pe preoții români într'unŷ modŷ ne mai pomenitŷ.

Nici nu s'a mai pomenitŷ într'unŷ statŷ constituționalŷ ca preoți onorabili să fiă tărîți la închisore cu gendarmii ca nisce jăfuitori și făcători de rele. Acestŷ straniu și durerosŷ spectaculŷ și l'au rezervatŷ a ni'lŷ dă ômenii „culturei maghiare“ din Alba-Iulia.

Dér să lăsămŷ să vorbescă o corespondență ce-o primimŷ dela Alba-Iulia și pe care pentru însemnătatea ei o publicămŷ în fruntea foii. Eată-o:

Precum v'am încunoșciințatŷ Sâmbătă în 5 a. c. s'au începutŷ în jurulŷ Alba-Iuliei și în 6 s'au continuatŷ în Alba-Iulia perchisițiunile domicilare într'o formă, ca și când ar fi țera în celŷ mai mare pericolŷ. Nu au rămasŷ cruțați de aceea cercetare decât „intelligenții“ și „români“ înscriși la Kultur-Egylet, ba chiar și unui fostŷ oficerŷ c. r. de naționalitate germană i s'a făcutŷ onôrea de a-i cercetă și lui casa după proclamația din Ploiesci. Pe parochiulŷ Stoianŷ din Ôrda de susŷ l'au pusŷ pe piciorŷ liberŷ, însă în 9 Septemvrie pe înserate au adusŷ cu gendarmii pe st. parochiŷ Ales. Dobresculŷ din E-negu (Hening) în arestulŷ tribunalului din locŷ.*) Mare scârbă a produsŷ și produce în poporațiune o urmărire ca acêsta. Arestările se facŷ mai multŷ în batjocura clerului românescŷ, spre a glorifică atitudinea de puțină inimă a celorŷ din Blașiu. Unde în lume se mai potŷ batjocuri preoții ca în acestŷ comitatŷ, în care unŷ Metropolitŷ românŷ își are reședința?

De mulți ani ômenii noștri se căciulescŷ înaintea ômenilorŷ dela putere, apoi urmarea nu a pututŷ fi decâtŷ urgia ce o vedemŷ cu ochii. Cei cu intrigele potŷ acum să se convingă că numai ura nutrită între frați a pututŷ aduce lucrulŷ la atăta cutezanță a asupritorilorŷ, cari înaintea lumii voescŷ a se arătă liberali, éra a-casă maltratéză și batjocurescŷ pe Români.

Lorŷ li ertatŷ a se închină lui Kossuth pe față cu sbierături și în alaiu, éra pe Români îi bagă în temniță fără nici o vină numai pentru cuvântulŷ, că li-s'a trimisŷ de undeva din chiar seninŷ cu poșta o proclamație ôrecare. Este acêsta stare legale? Este admisibilŷ ca Clușeni să se închine lui Kossuth fără a fi pedepsiți? Decă tribunalulŷ specialŷ din Têrgulŷ Mureșului are ochi pentru o proclamație străină de noi apoi cu totŷ dreptulŷ ceremŷ ca să-și întorcă privirea și asupra celorŷ ce se închină revoluțiunaru-lui Kossuth — căci la din contră înaintea lumii și a lui D-șeu declarămŷ, că în acêsta țera dreptate nu există, ci legile se folosescŷ numai spre asuprirea noastră.

Astfelŷ de procedere a judecătorielorŷ ar fi aptă a submină respectulŷ cătră lege și a întări în inimile celorŷ asupriți acea convingere, cumcă politica militantă s'a vărîtŷ chiar și în sanctuariulŷ justiției. Acêsta părere este cu atâtŷ mai motivată, cu câtŷ mai în tôte diarele auzimŷ și pe

*) Precum aflărămŷ ađi acestŷ preotŷ a fostŷ dusŷ dela Alba-Iulia la tribunalulŷ din Têrgulŷ-Mureșului.

Red.

la judecătorii aruncându-se cele mai urite epitete în fața orî cărui Românŷ. ba la oficiulŷ cărții funduare din A. Iulia batjocurile față de plugarii români sunt de ne mai suferitŷ. Aci ura națională își arată colții, și treaba a ajunsŷ pân'acolo, ca unŷ jude de tribunalŷ d. Zs. ca membru alŷ Kultur-egyletului se facă și perigrinagiu la adunarea generală din Clușiu însoțitŷ de câțiva Armeni și Jidani.

Rele simptome, și totuși noi să fimŷ liniștiți și să nu ne plângemŷ! Decă diarele maghiare ținŷ susŷ și tare că poporulŷ nostru e blândŷ și bunŷ, de celŷ batjocurescŷ ei în modŷ atâtŷ de brutalŷ? căci epitetele de „bou“, „hoțŷ“ și altele împroșcate omului în față în decursulŷ unei afaceri judecătorești nicidecum nu potŷ îndulci inimile supușilorŷ cu atâtŷ mai puținŷ a unui poporŷ consciu de demnitatea sa.

Se înșelă Maghiarii când socotescŷ, că poporulŷ românŷ nu simte nedreptățile ce i se facŷ în așa mare măsură, și tare păcătuiescŷ când numescŷ pe cărturarii români agitatori. Mai mari agitatori nu trebuie de cum suntŷ organele puterii însăși și renegații cei mulți, ce vênéză numai interesele lorŷ proprii, cari nu și le potŷ satisface decâtŷ nutrindŷ ura între Unguri și Români.

Să veți pe aici pe la noi câte unŷ jidovașŷ, pâna mai erî perciunatŷ, séu câte unŷ armeniu obrasnicŷ ce rolŷ jôcă în societatea maghiară dândŷ tonulŷ șovinistŷ încâtŷ își vine a compătimi pre cei de viță maghiară, cari se lasă a fi conduși de câte o bazaconiă de acestea. O adevărată comediă se face astăđi cu patriotismulŷ și cei mai periculoși ađi suntŷ onorați și ca „jo hazafi“ protejați.

Unde au începutŷ lucrurile pre acêsta cale, acolo, cu mare durere trebuie să-o spunŷ, e puțină speranță de o desmetecire și nefericită țera este aceea unde poporulŷ muncitorŷ este urgisitŷ așa ca la noi, și unde pentru bunăstarea lui nimicŷ nu se face, ci prin abuzurile puterii precum și prin mulțimea cărciumelorŷ se demoralizează și se surpă temelia lui, ne mai amintindŷ deseale licitațiuni de moșii ale plugarilorŷ români pentru mici restanții de dare, ce se urméză neîntreruptŷ cu o fatală rêvnă....

PATRIOTISMULŷ MAGHIARŷ.

Cetimŷ în „Pester Lloyd“:

Absența ministrului-președinte ungarŷ dela întrevedere dela Kremsier, tonulŷ rece, cu care a discutatŷ presa ungară întrevedere dela Kremsier, și în sfîrșitŷ visita demonstrativă a Polonilorŷ în Budapesta, l'au îndemnatŷ pe consiliarulŷ intimŷ alŷ împêratului Alexandru III, pe consiliarulŷ secretŷ Mihailŷ Nikiforovič Katkoff a 'și vërșea, în organulŷ séu „Moskowskija Wedomosti“ mânia sa asupra Maghiarilorŷ și a Polonilorŷ și a numi politica acestora „patriotismŷ falsŷ.“

•Austro-Ungaria suferă — serie d. Katkoff din vorbă în vorbă — de prisosință de patriotisme și de politicile ce isvorescŷ din aceea Afără de patriotismulŷ onestŷ care e devotatŷ binelui întregului și puterii mai înalte a întregului, acolo mai lucră ba chiar domnesce și au primitŷ sancțiunea guvernului patriotisme cari sfășă imperiulŷ, îlŷ amăgescŷ și suntŷ străine și dușmane interesului întregului.

„Cu patriotismulŷ falsŷ suntŷ înzestrate de comunŷ naționalitățile fără poporŷ. Printr'unŷ astfelŷ de patriotismŷ se caracterizează d. e. Polonii și slăbiciunea lorŷ cea mai mare constă în aceea, că ei nu suntŷ în stare a vedea realitatea și a-și recunoșce greșelele. Nenorocirea de căpeteniă a Polonilorŷ și dovada despre aceea că soarta potŷ să devină și mai rea decâtŷ aceea, care l'a ajunsŷ atâtŷ de desŷ pe vechiulŷ statŷ polonŷ, zace în minciuna istorică, care s'a înrădăcinatŷ în șliachta (nobilimea) polonă, în creșterea ei, în datinile polone și în viața Polonilorŷ

•Mulți Slavi suferŷ de o asemene bôlă. Precând

însă în unele țeri slave falsitatea acestui patriotismŷ s'a recunoscutŷ deja și se încercă vindecarea lui în consciința și în reciprocitatea slavică, pre atunci în celelalte țeri elŷ creșce și duce țeara și naționalitățile la nenumărate suferințe în viitorŷ. De acestŷ soiŷ e d. e. pozițiunea Serbiei, care ameiță a cădutŷ în datorii, formează în privința politică o coadă involuntară la unŷ corpŷ străinŷ și ridică pretensiuni la domnia asupra Macedoniei séu la primulŷ rolŷ între poporele din Peninsula-Balcanică. Serbii seamănă în această privință cu Polonii, și cine scie ce-i așteaptă în viitorŷ, dacă Rusia le va detrage mâna ei protectore.

•Totŷ prin unŷ astfelŷ de patriotismŷ se distingŷ și Maghiarii. Ca și șliachta polonă, aristocrația maghiară încă a desprețuitŷ și desprețuesce masele poporului, pe care le exploatează. Precum au trăitŷ Polonii pe timpulŷ puterii lorŷ pe cheltuiala masei rusesci, în tocmai așa au trăitŷ și trăiescŷ și Maghiarii pe cheltuiala altorŷ naționalități cu deosebire slave. Precum Polonii se considerau prin ajutorulŷ latinismului și alŷ Jesuiților ca vecinicii conducători ai culturei, ér istoria lorŷ descria, expunea unŷ șirŷ lungŷ de pagine strălucite care cuprindau numai gloria polonă și nemernicia altora, întocmai așa se nutrescŷ și Maghiarii cu fantasii despre o putere ne mai pomenită a ôrdelorŷ maghiare și cu exaltația de a »cultiva« Orientalŷ, — după cum a vorbitŷ înainte cu doi ani în Academia maghiară ministrulŷ Kállay, — care nu așteaptă decâtŷ după lucrarea civilisătore a acelora. Minciuna, infumurarea, specula cu patriotismulŷ, acêsta îi caracterizează pe Maghiarii de ađi, și în aceste suntŷ cuprinși toți germeii sôrtei lorŷ viitoare.

În acestŷ tonŷ — ăce »Pester Lloyd« — continuă dlŷ Katkoff în contra Maghiarilorŷ, cărora la sfîrșitŷ le profeteșce soarta brôșcei, ce voia să se umfle câtŷ boulu. „Pester Lloyd“ ne spune, că a scosŷ numai pasagele cele mai dulci.

Huiduirea lui Vasile Lucaciu în Sătmarŷ.

Diarele trecute fanaticii ungarŷ din Sătmarŷ au pusŷ vêrfŷ la prigonirile, ce a trebuitŷ să le suferă stimatulŷ și zelosulŷ nostru conaționalŷ Dr. Vasile Lucaciu, huiduindu-lŷ din adunarea orășenescă, alŷ căreia membru legitimŷ este. Casulŷ acesta, care pôte numai în Mongolia îșițmai află păreche, îlŷ vedemŷ descrisŷ în „Egyetertés“ dela 10 Septemvrie n. în modulŷ urmă orŷ:

Representanța orașului liberŷ reg. Satumare a ținutŷ în 7 Sept. a. c. o ședință, care a avutŷ unŷ decursŷ interesantŷ și șgomotosŷ, și în care s'a luatŷ din nou o energică hotărîre în afacerea D-rului Vasile Lucaciu a cunoscutului daco-românŷ. Despre cele petrecute în acêstă ședință ni se raportéză din Sătmarŷ următorele: Dr. Vasile Lucaciu a fostŷ profesorŷ de limba română la gimnasiulŷ super. reg. catolicŷ din Sătmarŷ. Din cauza agitărilorŷ lui daco-române, atâtŷ comitatulŷ Sătmarului câtŷ și orașulŷ Sătmarŷ au scrisŷ la ministru, ca să-lŷ depărteze din postulŷ séu și în luna trecută l'au și strămutatŷ dela Sătmarŷ la gimnasiulŷ de statŷ din Losonțŷ. Lucaciu într'aceea n'a primitŷ acelŷ postŷ, cu tôte că la Sătmarŷ avea 700 fl. pe când la gimnasiulŷ din Losonțŷ i se da 1400 fl., dar a primitŷ în loculŷ acelei profesiuni parochia dela Lațfalău, ce i-a datŷ o episcopulŷ séu dela Oradea-mare. Lucaciu a fostŷ în orașulŷ Sătmarŷ și membru virilistŷ alŷ reprezentanței orășenesci, dar acêstă reprezentanță a refusatŷ de a-lŷ primi în sinulŷ séu ca membru, din cauza agitărilorŷ séle române, și a declaratŷ, că nu va șede cu elŷ pe o bancă. Lucaciu a făcutŷ recursŷ în contra acestei hotărîri la ministrulŷ de interne și acesta din punctŷ de vedere alŷ dreptului a și încuviințatŷ cererea lui Lucaciu, recunoscându-lŷ ca membru virilistŷ în orașulŷ Sătmarŷ. Acêstă decisiune a și înmănatŷ-o primarulŷ lui Lucaciu și în sensulŷ aprobării ministeriale l'a și invitatŷ pe Lucaciu la ședință. Lucaciu s'a și prezentatŷ astăđi la adunare.

La 9 Bôszörményi Karol, primarulŷ, a deschis ședința și după cetirea programei s'a începutŷ desbaterea. În decursulŷ ei a intratŷ Dr. Vas. Lucaciu în sala adunării și după ce n'a mai fostŷ locŷ golŷ la masa verde s'a

așezătu pe o bancă de lângă părete. Abia a ocupat locu și ță că se redică deputatul dietalu Boross Balint, membru alu comisiunei orașenești și a adresat o interpelațiune primarului întrebându-lu decă a înmănatu lui Lucaciu decisiunea reprezentanței în sensul căreia reprezentanța nu voescă să-lu primescă între membrii săi, și decă i-a înmănat'o cum de s'a prezentat elu ađi în adunare în mânia acelei decisiuni?

După ce primarul a datu lui Borosu deslușiri despre aceea, că a înmănatu d-lui Lucaciu decisiunea reprezentanței orașenești, și că la ședința de ađi la invitată ca membru îndreptățitu virilistă, Boross Balint în mânia acestei enunțări l'a numitu pe Lucaciu în sala adunării omu îndrăsnetu și obraznicu și în mijloculu unei indignări nespuse a propusu, ca după ce se tractăza afaceri privitoare la persoana lui Lucaciu acesta să nu pōtă lua parte la adunare. Cetindu-se paragrafulu privitoru la acēsta, Lucaciu la provocarea primarului a părăsitu sala declarându, că după ce se va termina discusiunea asupra afacerii sale, se va reintorče în sală.

Față cu acesta declarare a decisu adunarea la propunerea lui Boross cu unanimitate că nu primescă în sinulū sēu pe Lucaciu și decă elu totuși ar intra în sală să fiă după afară (vezettesek ki) din sală. La acēsta primarul a declarat, că *Lucaciu este îndreptățitu de a fi de față în adunare*, și pe cātu timpu cineva fiă și un membru sēu ori și cine vrea să fiă de față la ședințele publice nu pōte fi datu afară.

În urma acēsta adunarea a enunțatū ca concludu valabilu, că decă D-nul Vasile Lucaciu s'ar presenta în sala adunării și după acēstu concludu *adunarea să desolvă*, și numai atunci să se țină când D-nul Vasile Lucaciu nu va fi de față. După acēsta scenă turbulentă multu deputați au părăsitu sala unde a domnit în decursulu întregi adunări o viuă iritațiune. Încă în Duminica ce a premersu ședinței s'a discutatū scandalulu ce avea să urmeze după preiectulu ce s'a făcutu cu privire la procederea în afacerea cu Lucaciu. Sala adunării a fostu cercetată de unu publicu numerosu cum arare ori s'a vedutu și de față au fostu și acei aranjori cari au urmăritu întotdeauna agitările daco-ramâne ale lui Lucaciu cu viuă atențiune.

Din cuprinsulu raportulu de mai susu pōte ori și ce omu nepreocupatū s'și facă o ideă despre stările mongolice din Satmaru. Casulu este prea importantu decātu ca să nu revenimū asupra-i, după ce vomu fi primitu și noi informațiuni speciale.

SCRILE DILEI.

Guvernulū ungurescu a lucratu unu proiectu de lege, care stabileșce mesurile de polițiă veterinară și o organizare a tuturorū măsuriloru ce suntă de luatū în casu de pestă bovină. Guvernulū s'a înțelesu cu celū austriacu în privința supravegherii și controlulu necesaru, a închiderii granițelorū, precum și în privința unei procederi unanime în casu de pericolu, pentru ca să se evite conflictele și să se apere interesele monarhiei. Proiectulu de lege se va așterne dietei după intrunirea ei.

—0—

Suntū numiți capelanu militari cl. 2 în rezervă: Ionu Alexandru și Romulu Marcu, amēdoi preoți ai archidiecesei gr. cat. Alba-Iulia și Făgărașu.

FOILETONŪ.

Despre căsătoriile Romanilor

după Io. Mathia Gesner.

Logodna.

La Romanu acela care voia să se căsătorēscă cerea fēta dela părinți, și decă aceștia consimțēu sē-și mārītē fēta lorū după respectivulu june, numitu pețitoru, atunci se înțelegeau ambele părți și astfel fēta era arvunită. Consimțēmēntulu acela se numea logodnă sēu incredințare. Pre cātu timpu dura logodna, junele se ăicea logoditū sēu incredințatū, ăr fēta logoditā sēu incredințatā.

Incredințările deși nu se pōtēu face decātu prin consimțēmēntulu liberu, totuși adeseori acelea se înregistrau și în tabelele sēu actele statulu, sigilându-se cu sigilele celorū prezenți.

Logodniculu dēdea logodnicei unu inelū de credință ca arvunā sēu garanță. Inelulū acesta pre timpulū lui Pliniu a fostu de fieru, ăr după aceea de aurū. După ce se îndeplinēu acestea, se alegea ăiua în care să se celebreze actulū cununiei, pentru că Romanii aveau anumite ăile care le credēu a fi nefericite, și în care nici nu făcēu nunți. Atari ăile erau: *calendele*¹⁾ *nonelē*²⁾ și *idele*³⁾ fiecărei luni, precum și ăilele cari urmau mai aproape după acelea. Apoi luna lui Maiu întregă, Parentalilele⁴⁾ și sērbătōrea Sailorū⁵⁾.

Cununia.

Căsătoriile se contractau în trei moduri. Modulū

Regimentulū 4 de infanteria și 2 hūsari s'au întorsu dela manevre în Brașovū.

—0—

Ministrulū de rēșboiu austro-ungarū contele Bylandt-Rheidt a datu o circulară, prin care atrage atențiunea oștirii, că soldații ca fii ai armatei comune trebuie să evite orice certe naționale și totdeuna să 'și aducă aminte că ei stau în serviciulū Maiestății Sale împēratului-rege, care îmbrățisēză cu egală iubire pe tōte popōrele imperiului sēu. Mai cu sēmă corpulū ofiterescū sē premērgă oștirii cu esemplu viu, abținēndu-se dela orice amestecū în certele dē caracteru politicu. Ministerulū de rēșboiu nu va neglijea a pedepsi cu tōtă asprimea pe acele persoane, care n'arū respecta acēstă înscințare. Cercularulū încheiă cu importanta observațiune, că limba de serviciu a armatei totdeuna a fostu și este cea germană, și că armata să nu uite acēstă împrejurare.

—0—

Căpitanulū de cl. 2 Paulu Smeu este transferatū dela regim. 63 de infanteriă la regim. 51.

—0—

Ministerulū afacerilorū străine din România face cunoscutū prin ăiarulū oficialū că, după o dispozițiune luatā de locotenēnta imperială a Bucovinei, s'a opritū importulū porcilorū de proveniență română prin granița acelei provincii.

—0—

»România« primeșce șcirea, că ministrulū bulgarū d. Caravelof a sositū la Ruscicu în ăiua de 16 curentū și că, după ce a conferitū aproape două ore cu d. Nacievici, agentulū bulgarū din București, s'a datū ordinū telegraficu la Șumla, unde se află concentratā armata bulgară pentru manevre, spre a se trimite la Silistra trei drujine, două escadrōne și trei bāterii. A fostu și prințulū Bulgariei la Ruscicu. D. Caravelof a plecatū apoi la Silistra. Nu cumva Bulgari vrea să declare rēșboiū Remāniei? întrebă numitulū ăiarū.

—0—

»Rēșboiulū« scrie: »Lucrările de fortificațiă împrejurulū Bucureștilorū urmēză cu multă activitate. În currendū se vorū aduce două cupole de forturi, una din Franța și alta din Cermania, și la finele lui Septemvre se va face experiențe cu ele pe câmpulū Cotroceni, spre a se vedea care este mai tare.«

—0—

»Dunărea de-josu« primeșce din Sulina șcirea, că unu numărū considerabilū de lăcuste trecū din Basarabia în acea plasă și 'și depunū ouēle, mai cu sēmă pe marginea bălții și Dunării. Autoritățile administrative au luatū mēsurī spre a însemna locurile unde se îngropă, spre a se putē în urmă distruge ouēle ce se vorū fi depusū.

—0—

Brașovū, 11 Septemvre 1885.

(Cestiuni locale). Interesantă și instructivă a fostu discusiunea în ședința reprezentanței orașănești din 9 Septemvre a. c. La punctele 5, 6, 7, 10 din program. s'a luatū concludu a se împrumuta 35,000 fl. ș. a. cu 6%, pentru că nu se pōtū plăti salariile funcționarilorū, și îndată după acēsta a urmatū altū concludu: să se facă regularea și înfrumusețarea locului »La fântāna popii« numitū și »Honterusplatz«, pentru care vorū fi de lipsă — s'a ăisū vre-o trei patru mii flor. v. a. S'a mai luatū concludu pentru înfrumusețarea locului dintre Promenadă și Blumenă și reconstruirea castelului dela Branū cu

8—9000 fl. — S'a decisu — cum se vede—cu o mână să ia Magistratulū (primăria) împrumutū și cu alta să dea pe înfrumusețări.

Asupra unorū asemeni concluse nu se pōte să nu rezoneze omulū cugetătorū, mai alesu decă va avē în vedere că membrii reprezentanței voescū, ca cu urcarea arunculu comunalū până la 26% la florinū (cum s'a ăisū în adunare) să se facă înfrumusețări, ca să se arate cultura orașului. A constringe majoritatea locuitorilorū, ca să 'și tragă dela gură și să plătescă pe înfrumusețări nu este acēsta o asupraire? Suntemū noi acum în acea situațiune ca să ne gāndimū la cheltueli extraordinare pentru înfrumusețări și plimbări? Nu vedemū noi, că majoritatea locuitorilorū orașului sērăceșce pe ăi ce merge și că munca și ostenēla ăilnică nu i mai iertā d'a se gāndi la plimbări? De ce dēr să mārīmū sērăcia prin urcarea arunculu comunalū?

Instructivă a fostu discusiunea asupra propunerii primăriei: ca să se reguleze și înfrumusețeze loculū de unū milū depărtatū de orașū cu numele »Honterusplatz,« și pentru aceea că dintre cincī membri romāni, cari erau prezenți, doi din cei mai bunī oratori au fostu de două păreri opuse. Unulū a susținutū propunerea Magistratulū ăicēndū, că școlarii și publiculū au necesitate de unū locū de excursiune. Altulū fū contra propunerii ăicēndū: »D-lorū! Acum amū hotărītū să luāmū banī împrumutū, căci nu se pōtū plăti funcționarii și îndată venimū a decide să facemū înfrumusețarea locului lui »Honterus.« O astfelū de hotărire nu ar arātā economiă. Înțelegemū stăruița membrilorū Sași, înțelegemū că initāndū pe cei din Pesta din punctulū lorū de vedere au dreptū, pentru că vorū să arāte locurile Săsesi într'o stare de cultură mai înaintatā așă și loculū ce pōrtă numele de »Honterus.« Nu înțelegemū, însă ce felū de principii urmēză Romānii din reprezentanță. De aceea voiu să folosescū ocașiunea d'a îat eba: ce principii urmēază minoritatea din comunitatea Brașovului? și pentru ce nu e ea disciplinatā?

La aceste întrebări 'mī permitū a'mī da părerea mea individuală și adecă: în administrațiā unei comune greu îndatorice cum e cea a Brașovului, care are venitū anualū aproape la patru sute de mii florinī v. a., credū, că ar trebui, minoritatea respective Romānii, să urmeze principiulū economiei și alū păstrării. Când de vr'o 10 ani încōce afacerile de totū felulū mergū rēu în Brașovū, și omēnii sērăcescū și când în mânia acēsta da vr'o 6 ani comunitatea pune aruncū comunalū suindu-lū din anū în anū până la 22 percente la florinū, atunci minoritatea este datore să fiă contra speselorū, cari nu suntū neapēratū de lipsă.

Romānii suntū obligați și moralicesce a apēra principiulū economicū, căci ca minoritate de atātea ori au făcutū larmă în comunitate pentru neeconomā. Ei au propusu și au reușitū a se alege o comisiune de 15, care să studieze și să lucre a se echilibra cheltuielile cu venitele comunei, ca să nu mai fiă aruncū, acum votēză contra. Arū trebui dēr Romānii să fiă consecvenți cu propunerile lorū și cu conclusele luate.

Cātu pentru înfrumusețarea locurilorū, Romānii au propusu în comunitate în două rēnduri: să se facă mai întēiu unū planū generalū pentru înfrumusețarea Brașovului, să nu se înfrumusețeze pe sārīte, ci treptatū să se propășescă. Minoritatea avea a urma acēsta, căci opiniunea publică e pe partea ei. Ea aude voci: »S'a înfrumusețatū în anulū trecutū la casa de pensiuni, căci locuesce a

primū se făcea prin *usū*, alū doilea prin *confarrațiune*⁶⁾ și alū treilea prin *coemțiune sēu cumpărare*. Celū dintēiu modū se făcea prin *usū* astfelū: decă muerea locuia cu unū bărbatū timpū de unū anū întregū și continuu.

Muerea acēsta se deosebia de concubinā prin aceea, că concubina se ținea numai din datinē.

Alū doilea modū se făcea prin *confarrațiune*, așă că se folosēu anumite cuvinte; erau prezenți 10 martori, se aducea sacrificiu și era de față și Pontificele. Finindu-se acestea, muerea devenea în potestatea bărbatului. Acestui modū i se opunea căsătoria prin *diffarrațiune*⁷⁾, adecă când matrimoniu se desfăcea prin anumite ceremonii.

Modulū de căsătoriă prin *confarrațiune* era celū mai vechiu și mai de frunte.

În fine alū treilea modū de căsătoriă era prin *cumpărare*, când muerea se cumpēra cu banī.

Solemnitatea cununiei.

Nici o căsătoriă nu se făcea înainte de ce s'ar fi întrebatū auspicii și s'ar fi adusū sacrificiu. Acestū sacrificiu se aducea cu deosebire Junonei, carea presida căsătoriile. Din victima adusă spre sacrificiu se scotea fiera și se arunca, ca astfelū să se depărteze dela cei căsătoriți tōtă amărăciunea.

Pērulū miresei impletitū se despărțea cu vērfulū lancei, prin care se semnifică, că mirēsa să nască eroi sēu pentru că lancea era consacratā Junonei sēu în fine pentru aducerea aminte de răpirea Sabinelorū.

Mirēsa se împodobeă cu florī și se încingea cu brēu

de lână, pe care-lū rupea mirele în camera nupțială și de aici era ăicala: »*zonam solvere pro pudicitiam mulieris imminuere*.« Apoi se îmbrăca în tunica numitā *recta*⁸⁾. Acēstă tunică a purtat'o mai întēiu Caia Cecilia și Tanaquila. După aceea se acoperea față cu unū *vēlū*⁹⁾ numitū alū modestiei.

Feciōra astellū ornată se răpea din brațele mamei sēu ale celorū mai de aproape consāngeni decă era orfană ca așă să se vedă modestia că nu de voia bună se mārītă, și să se însemneze prin acēsta răpirea Sabinelorū. De cătră sēră se ducea apoi mirēsa la casa mirelui, de unde își căpēta numele *domiduca*¹⁰⁾.

Trei junī, ai căroră tată și mamă încă trăiau, numiți *paranimfi*, conduceau mirēsa. Unulū dintre aceștia ținea în mână o făclă sēu unū ramū de bradū, nu de spinī, precum ăicū unii, ăr ceilalți doi duceau mirēsa. Pre lângă aceștia mai însoțiau pe mirēsa și servitōrele cu furca de torsū, cu fusulū și cu tortulū, spre a arēta ocupațiunea ei viitoare și acēsta pentru că femeile romane nu se ocupau cu alte lucruri decātu cu lână, cu care lucru erau dedate chiar și muierile nobile (patricienele) etc. precum se vede din esemplulū Lucretiei (Liviū c. I). ără împēratulū Augustū nici nu purta alte vestiminte, decātu pe acelea care i-le făcea muierē, sora ficele și nurorile sale, precum ne spune Svetoniu. Și de aici se păstra în templulū ăeității *Sangi*¹¹⁾ lāna dimpreună cu furca și fusulū reginei Tanaquila.

⁸⁾ Era ca unū sucmanū neîmpodobitū cu purpură și-lū purta poporulū de josū.

⁹⁾ Flammeum, unū vēlū de colōrea focului, pe care-lū purta mirēsa.

¹⁰⁾ Era cunumele Junonei.

¹¹⁾ Sangus-i și Sancus-i a fostu unū conume alū unei ăități, pe care o venerau cei vechi pentru Hercule, și era ăi de sērbătōre ăiua în care cădea.

⁶⁾ Legătura căsătoriei făcută prin sacrificiu dela farre et mola.

⁷⁾ Unū sacrificiu adusū de bărbatū și muierē, prin care arētau că ei voescū a se despărți unulū de celălaltū.

¹⁾ Adecă ăiua întēiu a fiecărei luni.

²⁾ A 7 ăi a lunilorū Martie, Maiu, Iuliu și Octomvre.

³⁾ ăiua a 15-a a lunilorū Mārțisorū, Maiu, Iuliu și Octomvre, după ăalendarulū romanū, ăr în alte luni era ăiua a 12-a.

⁴⁾ Erau ăilele de sacrificiu pentru cei morți.

⁵⁾ Era sērbărea anului în care s'a întemeiatū Roma.

colo o persoană înaltă s'a regulat străda junilor, căci e tribunalul regescă acolo se face ceva în altă stradă, căci locuiesc p'acolo un Senator, se îmfrumșează cătră Blumena căci inginerul orașului își face casă acolo și se îmfrumșează la Honerus că e loc cu nume istoric confesional. Eetă cum se exprimă opiniunea publică. Măne pot veni alți membri ai comunității să ceară să se reguleze cărările pe Têmpa până sus și acolo se facă parcă, ér alții să ceară: să se reguleze în Poiana, că p'acolo merg școlarii și publicul tuturor confesiunilor. A face îmfrumșetări astfel pe sărite și la locuri îndepărtate, ér suburbiele să fiă inundate și când ploaia să te îngoși în noroiu, este o neeconomie.

Prin urmare minoritatea după vederile mele pe viitor ar trebui să se disciplineze cum se cade și să stăruiască pe lângă principiul economic și pentru un plan general pentru îmfrumșetarea Brașovului. Principiile cari are a le urma o minoritate trebuiesc să fiă de interes comun și drepte. În acestu casu numai va câștiga minoritatea stimă aderenți și vor fi considerate părerile ei.

Petrecerea din Zêrnesci.

Têra Bârsei, 25 Augustu 1885.

Dacă observă cineva cu atențiune mișcarea pornită între tinerimea noastră studiôsă în decursul feriilor, cu mare bucurie ajunge la convingerea, că ea nici timpul acesta nu-lu petrece în „dolce far niente”, ci din contră, dezvoltă o activitate foarte viuă pe terenul adevărat cultural-social. Vedem că se arangiază ședințe literare publice, concerte și alte petreceri de văr. Ideia nobilă și frumoasă, pe carea vedem că o îmbrășează tinerimea noastră din mai toate părțile este ideea: de a da reprezentațiunii teatrale, împreună cu danțu. Nici că se putea ceva mai nimerit! Căci prin acesta pe de o parte se fac cunoscute piesele teatrale ale poetilor noștri și poporului, care n'are ocaziune de a vedea teatru, ér pe de alta se dă ocaziune și inteligenții de prin comunele învecinate a conveni, a se sfătui despre treburile noastre și a-și mai uita măcar pe câteva momente de necazurile șilnice cari, slavă Domnului, sunt peste cap de multe. Vieta dela țera, de care noi, cei ce locuim totdeauna aici, ne plângem că e monotônă de vreme, peste văr, câtu timpu tinerimea e în mijlocul nostru, vioia și plăcută.

Judecându după multele petreceri de văr, aranje în toate părțile locuite de Români, de tinerea noastră, putem dice, că puterea de vieță a Românilui, nu este stărea a o înfrânge nici un fel de apăsare; dovedim și suferințele noastre venite dela alții, nu ne încovoiă sub povara lor, ci din contră ne întăresc. Têrării noștri încă simt o mândria națională, vèdend lucrurile frumoase sèvrșite de tinerii eșii din sinul lor; se bucură vèdend că viitorii luptători ai drepturilor sale se interesază de ei, îi învață și că numai și numai binele lor îl voesc.

Căci la petrecerile aranjate de tinerime a luat parte, cel puțin aici la noi, atât inteligența cât și poporul. Domnii și talpa țerii petrec împreună ca frații. Și această purtare bună a tinerimei, care și-a dat cu succes, totă silințe ca să atragă la acele petreceri și pe popor, își are și efectul său bun, pentru că deși până și în cele mai de jos stratur ale poporului a străbătut trista convingere că în fericita noastră

țera, unu fiu de Român nu mai află terenul totuși Românul, care însètoșeză după învățatură, se îmbărbătează, se sbate încôce și încolo și își pune toate puterile ca să-și dea copii la școlă.

Tinerimea studiôsă din Zêrnesci anume, a fost foarte atentă la popor căci la toate reprezentațiunile teatrale și la toate petrecerile, la care am participat și eu am vèdutu poporul în număr mare; ceea ce e frumos din partea tinerimei. Ba ce este și mai frumos, poporul, cea mai mare parte a intrat gratis, și numai care voia plătea, câtu avea plăcere. Prin acesta și prin altele multe, și-au și câștigat tinerii de pe aici iubirea poporului, care încă e gata a face orice pentru tinerime dacă acesta îl scie considera și a-i fi mână de ajutor în nevoile sale, și a-i procura și momente de bucurie. Apoi Românul fiindu ager la minte, elu pètrunde ușor și iute totu ce vede și aude, decât aceea-i place. Astfel aude, că mai toate melodiile și poeziile cântate pe scenă de tinerii din Zêrnesci, s'aud cântându-se și de popor prin ședători, la adunatul fênelui și pe la petreceri. „Teatrul este o școlă” din care și poporul pôte învăța mult.

Anul acesta, după cum m'am informat, este anul al cincilea, de când brava tinerime din Zêrnesci, fără de a cruța greutățile și ostenele împreună cu acesta, dă reprezentațiunii teatrale împreună cu danțu. În decursul anilor acestora au dat, după cum mi-a spus unu dintre dèșii, următoarele piese teatrale: „Nunta Têrânescă, Florin și Florica, Cinel-Cinel, Barbu Lăutarul, Arvinte și Pepelea, Herșcu Bocceagiul, Kir Zuliari, Șoldan Vitèzul, Turnul Măgurele, Mama Angheleș, Rusalile și Creditorii, toate de V. Alecsandri; apoi „Carliani” de C. Negruzzi, și „Baba Hârca” de Millo. Acum în urmă au dat piesele: „Rusalile” și „Creditorii.” Trebuie să spun, că aceste două piese au fost jucate, câtu se pôte aștepta de bine. Am observat progresu. Toate rolurile au fost pricepute și bine interpretate, nelipsind nici unuia nici gesturile trebuincioase. Rolul Susanei cu deosebire, jucat de d-șora Otilia Gogonea, a fost pe deplinu succes. Vocea sa sonoră și plăcută a încântat pre tot. Asemenea și tin. Victoru Jaja, care în generalu jôcă bine, a interpretat rolul lui Tôderu cu unu umor curat românesc.

Èr tinèrul J. Șenchea, ne făcu să ridem mult de mania de latinizare și ciunizare a d-lui Gălușcă (Galuscus). Mai amintesc aci și rolul suprefectului interpretat de tin. E. Mețian și alu lui Moșu Veveriță de V. Taflan, cari amèndoi au corèspuns așteptării. Tin. V. Taflan în rolul de bătrân este la locul său.

A doua piesă a fost: „Creditorii.” Acesta încă a succesu bine. Rolul lui Alecu, interpretat de tinèrul J. Șenchea, a fost jucat cu multă vioiciune și naivitate, ér versurile ce le are, le-a declamat cu simț. Și aici, ca și în „Rusalile” d-șora Otilia Gogonea a contribuit foarte mult la succesu, căci densa a jucat cu multă îndrăsnelă și dibăciă, observând și mișcările de lipsă. Tin. V. Jaja a jucat rolul lui Taki Jăvrescu cu mult cavalerism. Dintre „creditorii”, a fost bine reprezentat ciobotarul (E. Mețian), care atât prin gesticulațiune cât și prin intonațiune a făcut multu risu, apoi croitorul francesu (V. Taflan) și cofetarul I. Guguian, cari încă au fost jucate. Succesul bun s'a putut judeca și după aplausele numeroase ale publicului.

Publicul privitoru a fost foarte mare, încâtu abia

începea în sala de teatru. Am vèdutu familii însemnate din Bran și Tohanul vechiu.

După ce s'a finit reprezentația teatrală, întregu publicul a trecut în altă sală, unde s'a început danțulu cu frumoșă „Horă” românescă. Danțulu a fost animat și viu, la ce a contribuit multu aceea, că atât danțatoarele cât și danțatorii erau în număr câtu se pôte de frumos. S'au jucat mai multu jocuri românesci, și nu ne-a conturbat voia bună nici unu acord strèin, ca ciardașul.

Mândrul și romanticul costum românesc a fost foarte bine reprezentat, prin dômnele și domnișorele din loc și juru, fiindu în număr mai mare decât „șlepu” (coda) nemțesc, care credem că cu timpul va dispărea dela petrecerile noastre naționale.

Pe la 12 ore urmă pauza. Abia se începuse însè pauza, și sunetele eroicului marș al lui Mihaiu Vitèzulu, ne prevestiră că are să fie încă ceva, nici unu însè nu scia ce, fiindcă în programă nu era nimic anunțat.

Când deodată vedem apărèndu în sală 9 tineri, costumați frumos în străbunul costum românesc, ce-i prindea de minune. Unu potop de aplause îi primi și de pe fața fiecăruia putei ceti bucuria și mândria ce o simței privindu-i. Conduși de tin. I. Șenchea jucă tradiționalele jocuri naționale: „Romanul” și „Bătuta” între aplause frenetice ale publicului privitoru.

În generalu întreaga petrecere, a avut unu caracter curat românesc și era o vialitate, cum numai la petrecerile românesci se pôte vedea. Abia la 6 ore dimineța s'au despărțit participanții, ducend fiecare cu sine suvenirile cele mai plăcute.

Să-mi permită acum d-nii aranjeri și o observare, și anume aceea că pe viitor să se îngrijescă a se putea căpăta la petreceri de acestea și ceva mâncare, chiar și în casul de a nu-și comanda cineva, ér ca bătură și vinu, nu numai bere, căci se pôte ca cuiva să nu-i placă berea.

Astfelu a decursu petrecerea din Zêrnesci, cum am voi să avem câtu de desu. Sperăm că tinerimea din Zêrnesci va continua și pe viitoru, a aranja reprezentațiunii teatrale împreună cu danțu, séu alte petreceri, prin cari delecteză inteligența și poporul dela țera, care, șteu, are foarte rar ocaziune de a vedea una séu alta.

Unu ôspe.

SCRÎ TELEGRAFICE.

PESTA, 12 Septemvre. — Părechea regală sèrbescă, sosindu eri după amèdi la Pesta, petrecu până séra pe locul expositiunii, apoi se duse în teatru naționalu de unde se întorse la hotelu la prânțulu de gală. Ađi înainte de amèdi visită érași expositiunea.

DARUVAR, 12 Septemvre. — Maiestatea Sa ajuns de dimineța, își continuă călètoria la Omanowicz, de unde suindu-se în trăsura plecă la Pozsega.

MADRID, 12 Septemvre. — Rèspunsul cabinetului spaniolu la nota germană cere, ca mai înteu să renunțe Germania la protectoratul insulelor Caroline, mai nainte d'a se da satisfacțiune pentru insultarea bandierei germane. Până acum în totă Spania s'au arestat 200 de persoane pentru strigăte revoluționare.

Editoru: Iacobu Mureșianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Ôspeții erau toate neamurile, vecinii și amicii, cari duceau la casa de nunță, înțelegu la a mirelui câte unu obiect din utensiliile miresei. Unu june însè încă copil numit *Camillus*¹²⁾ purta unu vas deschis numit *cumera*¹³⁾ în care erau jucării pentru pruncii ce aveau să nască și care ca nisce ornamente se îndatinau a le atèrna de grumații pruncilor. Ușile și ușoriile casei erau ornate cu frunțe, flori și covore. Când se apropia mireasa de ușă, o întreba că cine este? Èr ea rèspundea: „*Ubi tu Gaius, ego Gaia.*” și acestu rèspunsu de comunu se interpreta: unde ești tu domn (sèu stăpân) și tată de familiă, acolo sunt eu dômna (stăpană) și mamă de familiă. Căci după legile lui Romulu femeia încă se împărția de toate bunurile și drepturile bărbatului, de unde se și dicea dômna absolută, séu miere. Logodnica îmfrumșeta ușoriile casei cu fâșii de lână și-i ungea cu sânge de lupu séu de porc, deorece credeau că prin acesta se delatură dela căsătoriți deochiătura séu bosgânele, de unde se numia mireasă „uxor.” Mireasa când era între în casă, nu călca pe pragu, ci trecea numai peste el, arătând prin acesta că ea fără voia intră în casa bărbatului séu pentru aceea că pragul era consacrat deității Vesta, cea mai castă dintre deități, și așa nu se cuvinea ca pragul să se calce de cătră aceea care avea să-și pèrdă castitatea. După ce intră în casă mireasa, îi dedia mirele cheile, ca să pôte grija de casă apoi îi oferea apă și foc și prin acesta se însemna că din căldură și umezeală rèsarū toate, așa și nascerile; cu apă acesta spălau apoi piciorile mirelui și ale miresei.

Mirele încă dedia ospètu — Cina nupțială — ce-

loru ce au însoțit pe mireșa, întocmai precum făcea și acesta. La cină era muzica de fluere, éra ôspeții invocau pe *Talasiu*¹⁴⁾ precum invocau și Grecii pe Himeneu intru aducerea aminte de ôbrece Talasiu, carele fiind răpit de cătră Sabinu împreună cu mierele sa, au trăit fericit mulți ani, séu pentru ocupațiunea miresei cu lucratul lănei (dela numirea grecescă.)

După cină, aruncau juniloru nuc și prin acesta se însemna și mărturisèu că părăsesc jucăriile copilăresci, éra pe surorile miresei le consacrau Vinerei, deitei frumoșii. Junii cântau versuri obscene și lascive, numite Fescenine, séu pentru că prin acestea credeau că se despărțeză dela mireșă fermecăturile și artele magice, cari adeseori îi aduceau stricăciune.

Mireșa după celebrarea nunții se ducea în chilia de nunță și acolo de cătră o miere, carea numai odată a fost căsătorită, se pune în patul bucuriei (lectus genialis). — Sculându-se și depărțându-se pretinii dela cină, mirii primèu daruri (mai mari și mai mici) numite „Aphoreta.” Èra în ziua următoare se făceau de nou mănări (prânț) la casa celor de atunci căsătoriți, numite „repotia”, și érași căpètau daruri dela consangeni și afini, cari și ei primèu reciproc dela mire. În urmă noua miere, după ce primea libertatea de soție (stăpană), sacrifica în casa bărbatului.

Divorțulu și renunțarea.

Matrimoniul, deși contractat astfel precum am arătat mai sus, totuși se desfăcea nu numai prin morte ci chiar și prin divorț precum se desfăcea și logodna e prin renunțare séu respingere. Formula prin care se

făcea renunțarea era următoarea: „*de inuola ta nu facu usu.*” Și în acestu casu bărbatul se pedepsea să solvescă prețulu inelului de credință, éra mierele să lu solvescă duplu acelu prețu. Èra decât nici unu dintre ei n'ar fi datu pricină la renunțare, atunci pedèpsa înceta.

Divorțulu după legile lui Romulu nu era permis numai miereilor, ci chiar și bărbatilor. Anume: decât mierele ar fi cercat a ucide cu venin pe prunc; decât pre sine s'ar fi schimbat cu alta străină; decât a comis adulteriu; decât a bèutu vinu nesciind bărbatul. Causele acestea, séu mai bine quis motivele, se îndatinau a le examina în conștelegere cu amicii. Dară deși numai astfelu era permis divorțulu prin lege, totuși celu dintèu divorțu s'a făcutu de Sp. Carnilius Ruga pre la. a. 520 a. u. c. pentru sterilitatea mierele sale. După aceea însè au fost mai dese divorțurile în Roma. Dacă divorțulu se făcea din motivul susu amintit, bărbatul întorcea zestrea, éra tabelele de logodire se frângèu.

Formula divorțului era acesta: „aibi grijă de lucrurile tale, éra semnul prin care se făcea divorțulu era că bărbatul primea îndèrètu dela miere cheile.

Dacă divorțulu se făcea nu din culpa mierele, atunci i se restituia totă zestrea, éra decât se făcea din a mierele, atunci se oprea pentru fiecare prunc a șesea parte și până la jumătate zestrea. Când însè provenea din adulteriu, atunci bărbatul, decât nu avèu prunc, reținea a treia parte din zestre, precum și darurile primite înainte de nunță.

Ciaba, Augustu 1885.

trad. de
Pavelu Salvanu.

¹²⁾ Nume propriu apoi junele acela care preda o corfă miresei după cununiă, în urmă însemneză și corfă.

¹³⁾ Unu vasu nu mare, în care se duceau utensiliile celorlți căsătoriți.

¹⁴⁾ Deulu căsătoriei, la Romani.

Cursul la bursa de Viena
din 12 Septembrie st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	99.35	Bonul croato-slavone	101.75
Rentă de hârtie 5%	92.95	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	97.75
Imprumutul căilor ferate ungare	148.40	Imprumutul cu premiu ungh.	118.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (1-ma emisiune)	98.50	Losurile pentru regularizarea Tisei și Segedinului	123.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (2-a emisiune)	124.—	Renta de hârtie austriacă	82.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (3-a emisiune)	108.25	Renta de arg. austr.	83.05
Bonul rural ungare	103.—	Renta de aur austr.	109.65
Bonul cu cl. de sortare	102.—	Losurile din 1860	139.75
Bonul rural Banat-Timșu	103.—	Acțiunile băncii austro-ungare	869.—
Bonul rural transilvane	101.75	Act. băncii de credit ungh.	288.25
		Act. băncii de credit austr.	287.50
		Argintul — Galbin împărătesc	5.87
		Napoleon-d'or	9.91 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	61.25
		Londra 10 Livres sterline	124.50

Bursa de București.
Cota oficială dela 12 August st. v. 1885.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	88	89
Renta rom. amort. (5%)	93	93 1/2
convert. (6%)	88	89
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	100 1/2	101 1/2
" " (5%)	85 1/2	86 1/2
" " urban (7%)	98 1/4	99 1/4
" " (6%)	91	92
" " (5%)	82 3/4	83 1/2
Banca națională a României		
Ac. de asig. Dacia-Rom.		
" " Națională		
Aur	10 3/4	11 1/4
Bancnote austriace contra aur	2.02	2.04

Cursul pieței Brașov
din 12 Septembrie st. n. 1885.

Bancnote românești	Cump. 8.84	Vënd. 8.88
Argint românesc	8.75	8.88
Napoleon-d'or	9.86	9.98
Lire turcesc	11.12	11.28
Imperial	10.10	10.28
Galben	5.82	5.88
Scrisurile fonc. Albina	100.50	101.—
Ruble Rusesc	123.—	124.—
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere singuratică a 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tineria lui I. Gross.

Adevărul învinge!

Am cumpărat într-o provisiune dela o renumită fabrică de straie și pături de cai cu jumătate din prețul regulat, și de aceea vând câtu va dura acesta provisiune

Numai cu fl. 1.75
bucata din cele mai mari, gróse, late și fórte durabile

Pături de cai

Aceste pături sunt 190 centimetri lungi și 130 centimetri late, cu bordure (chenare) colorate și de grosimea unei scânduri, de aceea adevărat durabile.

Aceste pături se află în două cualități și costă I-a cualitate, fórte fine fl. 1.95, cualitatea II. 1.75.

Trimiterea cu bani gata, séu rambursă. Aceste pături se espedeză dilnic în tóte părțile lumii, și pretutindenea fac un efect extraordinar, de vreme ce se pot întrebuința și ca plapomă de pat și cari mai înainte au costat mai mult ca îndoit.

Mai departe se află în deposit:

500 duz. PĂTURI PENTRU BIRJARI de colóre galbenă

cu 6 vârgi și bordure diferit colorate, complete, mari, fórte fine numai a 2 fl. 60 cr.: bucata- Pentru proprietari de birji cu deosebire recomandabile. Asemenea se găsește la mine:

Plapome de mătase,

din cea mai fină mătase-Bouret, în colorile cele mai pompóse: roșii, albastru-galbene, verđi, portocalii, vèrgate, destul de lungi și late pentru patu celă mai mare, bucata 3 fl. 75, perechea numai 7 fl.

Scrisori de mulțămire și cu comande dela persoane de încredere stau cu sutele în biroul meu spre convingere, și-mi permit a publica unele din tr'aceste.

Bachmaning, posta Lambach, 15 Iunie 1885.

D-lui I. H. Rabinowicz, Viena.

De vreme ce cu acele două trimiteri de mai nainte m'am mulțămit fórte, Vè rog ca să-mi mai trimiteti încă 20 bucăți pături de cai, și adevă 8 bucăți din I-a cualitate și 12 bucăți din a II-a cualitate. Vè rog însă a observa, ca totu câte două bucăți să fie cu bordurile la fel

Cu stimă

Francisc Biener, birtășu.

D-lui I. H. Rabinowicz, Viena.

Comandezu prin tr'acesta 150 bucăți pături de cai, 190 centimetri lungi, 130 centimetri late, precum le-am avut în prețul de 1 fl. 75 cr., cu bani gata și sunteți rogat pentru grabnică espedare.

Presidiul-comunal St. Pölten, în 6 August 1885.

pentru primar: Consiliul-comunal,

Troppau 17 Iunie 1885.

D-lui I. H. Rabinowicz, Viena.

Posedându pătura trimisă ca mostră, Vè rogăm a ne trimite prompt 60 bucăți în tocmă după calitatea acestia, și așteptându factura semnăm.

Societatea pe acții de rafinări de zahar din Troppau I. de Jutrzenka.

D-lui I. H. Rabinowicz, Viena.

Stimata D-Vóstră trimitere primită, comandezu prin tr'acesta încă 30 bucăți pături de cai de aceeași cualitate, ca cele dânteu cu bordure roșii, galbene și albastre. Prețul păturilor s'afila aci alăturat.

pentru Administrația bunurilor Lovasz-Patona: Petying I.

L. Petona, Ungaria 8 April 1885.

FERIȚI-VÈ! De órece am luat asupra-mi, vëndarea a acestor pături, nu este nimeni altul în stare a lifera pături de cai în această mărime și cualitate cu acestu preț de batjocură, de aceea este de a se fei de anuciurile înșelátore imitate.

(1-6)

ADRESA:

Webewaaren-Manufactur: I. H. Rabinowicz

Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9.

P. Z. 360—1885.

Publicațiune de arendare.

Sâmbătă, în 19 Septembrie 1885 st. n. la 10 óre a. m. pertracteză în sala capitului (Kapitelszimmer) din curtea parochială evang. licitațiunea prin oferte pentru arendarea livei dela Predeal aparținătoare comunității parochiale evang. orașenesci, ce se mărginește cu hotarul României, prin urmare în apropierea gării internaționale din Predeal, și care prin șoséua țerei a. u. se desparte în două părțile. Orentul cu suma cea mai mare i se va adjudecă arendarea pe șese și adică: dela 1 Ianuarie 1886 până la finea lui Decembrie 1891.

Doritorii au a depune ofertele sigilate prevăzute cu timbru de 50 cr., cu 50 fl. arvună și cu declarațiunea, că oferentul cunoște atâr obiectul precum și condițiunile de arendare, cel mai târziu până vineri în 18 Septembrie a. c. la 6 óre p. m. la protocolul Prebyteriului evang. în curtea parochială din oraș. Ofertele ce se vor presenta mai târziu nu se vor luá în considerare.

Despre condițiunile de licitația detaliate se pôte luá informațiuni până în ziua de licitație în comtoirul tipografiei d-lui Gótt, strada V. mei Nr. 10.

Brașov, 17 August 1885.

Presbiterul evang. C. A.

(5-5)

Restaurațiune nouă în Prund!

Subsemnatul am onóre de a aduce la cunoștința onoratului public, că am deschis o

Restaurațiune

în fosta casă a repausatului Nicolae Măciucă din Prund, suburbiul Scheiu sub Nru. 429a, împreunată cu o

Arenă de popice (Kegelbahn)

bine aranjată atâr pentru vèră, câtu și pentru érnă, pelângă acesta voi fi provăzut în totdeuna cu beuturi bune, precum și bere rece și prospeta din fabrica Hajek, cu mâncări reci gustóse, cu prețuri fórte moderate și serviciu prompt.

Apelându la concursul binevoitor alu onor. public Brașoveni și la inteligința ecestui cerc speru a fi încuragiatu cu o câtu mai numărósă cercetare.

Cu distinsă stimă

Ioan Bratu,
proprietar.

(2-3)

Intinde norocului mâna!

Și cumpără promese pe losuri pentru regularizarea Tisei (Theisthallose) cu câștigurile principale de 100,000 fl., 1 a 4500, 4 a 1000, 1094 a 114 fl. Tragerea la sorți deja în 15 Septembrie n. Prețul unei promese numai 2 fl, 50 cr.

Promese pe losurile comunei Viena (Wiener-Comunalloos) cu câștigurile principale de 200,000 fl., 20.000, 5000, 5 a 1000, 12 a 250, 1280 câștiguri a 140 fl. Prețul unei promese numai 3 fl. Tragerea la sorți la 15 Octombrie n.

Losurile espositinnei dela Budapesta cu câștigurile principale de 100.000, 20.000, 10.000, 5000, 4000, 3000, 2500, etc., în totalu 4000 câștiguri. Tragerea deja la 31 Octombrie n. Prețul unui losu 1 fl., 11 bucăți costă numai 10 fl.

Cupónele rentei rum. amortisabile 5% plătescu în monetă efectivă, asemenea și titlurile de rentă rom. trase la sorți.

Mè recomandú pentru cumpărarea și vëndarea cea mai culantă a monetelor de aur și argintu, a biletelor de bancă interne și externe și de losuri, — spre incasul de cupóne și escomptarea de câștiguri, asemenea lombardezú tóte hârtiile cotate cu dobândă moderată.

Comandele din afară se esecută prompt trimițendu-se contralóra anticipativ, séu cu rambursă.

Cu distinsă stimă

Jacob Adler,
Zarafia, Piață, Tèrgul florilor.

(3-3)